

Notitie ter informatie voor commissie / raad

Onderwerp:	Uitkomsten decembercirculaire gemeentefonds 2023		
Portefeuillehouder:	wethouder Rien Wijdeven	Openbaar:	Ja

Heesch, 16 januari 2024

Kennisnemen van:

In deze notitie informeren wij u over de uitkomsten van de Decembercirculaire 2023 van het gemeentefonds.

Inleiding

Jaarlijks verschijnen meestal drie circulaire. De meicirculaire geeft de vertaling van Voorjaarsnota van de Rijksoverheid, de septembercirculaire van de vertaling van de Miljoenennota en de decembercirculaire rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. In deze notitie informeren wij over de uitkomsten van de decembercirculaire 2023.

Samenvatting/toelichting

Onderstaand hebben we de financiële gevolgen van de decembercirculaire 2023 in beeld gebracht ten opzichte van de septembercirculaire 2023.

	2023	2024	2025	2026	2027
Septemercirculaire 2023	53.797.138	58.243.646	60.277.686	56.944.866	59.058.924
Decemercirculaire 2023	55.100.355	58.213.238	60.476.627	57.067.345	58.979.004
Brutoresultaat (+ = voordeel / - = nadeel)	1.303.217	-30.408	198.941	122.479	-79.920

Het brutoresultaat tussen de decembercirculaire 2023 en de septembercirculaire 2023 wordt veroorzaakt door:

	2023	2024	2025	2026	2027
Beginstand o.b.v. septemercirculaire 2023	53.797.138	58.243.646	60.277.686	56.944.866	59.058.924
Algemene uitkering					
1. Ontwikkeling uitkeringsbasis	-293.167	-336.524			
2. Uitkeringsfactor 2024, uitkeren verdeelreserve		42.066			
Taakmutaties					
3. Overige kleine taakmutaties	9.098				
IU/DU					
4. DU Meerkosten Oekraïne	32.840				
5. DU Uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak	30.033				
6. DU Invoeringskosten omgevingswet	227.250				
7. DU Energietoeslag	864.945				

8. DU Maatschappelijke begeleiding statushouders	28.440				
Overige					
9. Hoeveelheidsverschillen	403.778	264.050	198.941	122.479	-79.920
Stand na decembercirculaire 2023	55.100.355	58.213.238	60.476.627	57.067.345	58.979.004
Brutoresultaat t.o.v. septembercirculaire (+ = voordeel / - = nadeel)	1.303.217	-30.407	198.941	122.479	-79.920

Toelichting op tabel:

1. Ontwikkeling uitkeringsbasis

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft recent actuele aantallen aangeleverd bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voor de maatstaf 'Huishoudens met een laag inkomen met drempel'. De actualisatie van de aantallen voor deze maatstaf heeft gevolgen voor de uitkeringsfactor bij het onderdeel 'ontwikkeling uitkeringsbasis' voor de jaren 2023 en 2024. Een stijging van de landelijke aantallen voor deze maatstaf zorgt voor een daling van de uitkeringsfactor omdat het totaal uit te keren bedrag van het gemeentefonds gelijk blijft. Of terwijl het beschikbare geld wordt herverdeeld over alle gemeenten. Door deze actualisatie daalt de uitkeringsfactor voor het jaar 2023 met 7 uitkeringspunten en voor het jaar 2024 met 8 uitkeringspunten.

2. Uitkeringsfactor 2024, uitkeren verdeelreserve

De uitkeringsfactor 2024 stijgt met 1 punt in verband met het uitkeren van de verdeelreserve 2024.

3. Overige kleine mutaties

In deze circulaire vinden er nog een aantal kleinere taakmutaties plaats die we niet verder hebben gespecificeerd.

4. DU Meerkosten Oekraïne

De verantwoordelijkheid voor de zorg en ondersteuning vanuit de Wmo 2015 en de Jeugdwet, de uitvoering van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg, het Rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek uit de Wet publieke gezondheid, ligt ook voor Oekraïense ontheemden bij gemeenten. Het aantal Oekraïense ontheemden is dusdanig groot in omvang dat dit niet als een onderdeel van gebruikelijke fluctuaties gezien kan worden. Daarnaast leidt de opvang van Oekraïense ontheemden tot clustering bij specifieke gemeenten, namelijk in die gemeenten waar opvanglocaties zijn gerealiseerd. Het kabinet heeft op 25 mei 2022 besloten om gemeenten te compenseren voor de extra kosten die zij ten aanzien van bovengenoemde taken maken.

5. DU Uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak

Deze decentralisatie-uitkering is een bijdrage in de gemaakte kosten (personeel) vanuit gemeenten voor hun bijdrage aan de provinciale gebiedsprogramma's in 2023.

6. DU Invoeringskosten omgevingswet

Voor het bereiken van de doelen van de Omgevingswet ontvangen gemeenten in 2023 macro € 103 miljoen (Bernheze: € 227.250), zodat ze in hun transitie kunnen zorgdragen dat ze aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde

eisen. In de begroting 2023 hadden we budget beschikbaar voor de transitiekosten. Deze middelen laten we dan ook vrij vallen ten gunste van de algemene middelen

7. DU Energietoeslag

Het kabinet stelde in 2022 middelen beschikbaar aan gemeenten met als doel huishoudens met lage inkomens en de specifieke doelgroep uitwonende studenten ondersteuning te bieden via de bijzondere bijstand voor de gestegen energiekosten. In de decembercirculaire 2022 ontvingen we via het gemeentefonds de middelen om versneld een tegemoetkoming van € 500,- uit te keren voor het jaar 2023. Begin 2023 hebben we deze middelen uitgekeerd aan de doelgroep die hiervoor in aanmerking kwamen. In het najaar is door de Eerste kamer een wijziging van de Participatiewet vastgesteld waarmee gemeenten de aanvullende toelage van € 800,- konden uitkeren. In deze circulaire zijn hiervoor de middelen beschikbaar gesteld. Op 2 november jl. informeerden wij uw raad door middelen van een notitie ter informatie over de lokale uitvoering van de energietoeslag 2023.

8. DU Maatschappelijke begeleiding statushouders

Conform artikel 18 van de Wet inburgering 2013 voorziet het college in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Ter dekking van de kosten ontvangen gemeenten een bedrag van € 2.370,- per persoon.

9. Hoeveelheidsverschillen

Gemeenten kunnen de korting als gevolg van de aanpassing van de maatstaf 'huishoudens met een laag inkomen met drempel' goedmaken door evenredig te stijgen met de aantallen. Op basis van de geactualiseerde CBS-aantallen zien we dat deze korting ruimschoots wordt gecompenseerd voor onze gemeente. Tezamen met hoeveelheidsverschillen op andere maatstaven is voor alle jaren een voordeel met uitzondering van het jaar 2027.

De uitkomsten van decembercirculaire 2023 in relatie tot het meerjarenperspectief 2024-2027

De decembercirculaire is nog niet verwerkt in de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027.

Na verwerking van de decembercirculaire geeft het meerjarenperspectief 2024-2027 het volgende beeld:

	2024	2025	2026	2027
Begrotingsresultaten meerjarenbegroting 2024-2027 exclusief uitkomsten septembercirculaire 2023	387.652	-1.840.482	-3.595.705	-3.960.762
Netto-resultaat septembercirculaire 2023 (zie Notitie ter informatie d.d. 5-10-2023)	583.650	565.508	482.760	1.679.718
Prognose meerjarenperspectief na verwerking septembercirculaire 2023	971.302	-1.274.974	-3.112.945	-2.281.044
Herstelactie tot het niet indexeren van professionele instellingen t.b.v. vrijwilligersorganisaties met een budgetsubsidie	-23.598	-23.598	-23.598	-23.598
Financieel effecten aangenomen amendementen begrotingsbehandeling 2024-2027	-38.042	-38.042	-38.042	-38.042

	2024	2025	2026	2027
Uitkomsten 2 ^{de} Tussentijdse rapportage 2023	19.655	19.655	19.655	19.655
Netto-resultaat decembercirculaire 2023	-30.408	198.941	122.479	-79.920
Prognose meerjarenperspectief	898.909	-1.118.018	-3.032.451	-2.402.949
	Overschot	Tekort	Tekort	Tekort

Vervolg

De uitkomsten van de decembercirculaire 2023 betrekken we bij de Kadernota 2025-2028. De gevolgen voor 2023 verwerken respectievelijk in de jaarrekening 2023 en in de 1ste Tussentijdse rapportage 2024.